

LIDOVÉ NOVINY

1. Držitelka Thálie učí studenty tanci i pokoře

24.01.2023 Lidové noviny - MICHAELA JADRNÁ
strana: 3 rubrika: Příloha - Start

Odkaz na originál

Klíčová slova: divadlo; moravskoslezské; Národní; Ostravy

Nejdříve absolvovala pražskou taneční konzervatoř a následně vystudovala choreografii a režii na HAMU v Praze. Jako tanečnice a choreografka působila v divadlech napříč republikou, hostovala také v Německu, ve Francii a v Maďarsku. Je držitelkou řady prestižních ocenění, jako je Hoffbauerova cena za choreografii, Evropská cena umění nebo ocenění TVEL. V uplynulém roce získala za celoživotní mistrovství Cenu Thálie. Libuše Králová (75) už navíc dvanáct let působí jako pedagožka Vyšší odborné školy herecké v Praze a stále pracuje na choreografických zakázkách.

- Jaká byla Libuška jako malá holčička? Čím chtěla být?

Od malička jsem chtěla tančit, nejprve tedy v cirkuse, protože to bylo to první, co jsem z pohybu viděla, a tam mě okouzily taneční sukénky. Samozřejmě mě taky oslovovala hudba a tančila jsem doma u Straussových valčíků, které jsem si pouštěla na deskách. Maminka záhy pochopila, že jsem jiná, a zapsala mě do baletní školy.

- To už jste měla jasno, že balet bude vaší profesí?

Ano, z dětské baletní školy jsem byla doporučena baletním mistrem, abych udělala přijímací zkoušky do baletní přípravky Národního divadla. Pořád mě to bavilo, takže jsem šla na taneční konzervatoř studovat balet.

- Co bylo po škole? Bylo těžké hledat uplatnění?

Měla jsem nabídku jít do Brna nebo do Plzně. V té době jsem měla pocit, že Brno je hrozně daleko, tak jsem nastoupila v divadle v Plzni jako člen baletního sboru. Tam jsem dva nebo tři roky tančila úplně všechno – balety, operety, opery... K tomu postupně přibývaly sólové role a pomalu jsem si vypracovala sólovou smlouvu. Ovšem podíl práce se vlastně nezměnil. Sice jsem v baletu tančila sóla, ale v operetách a operách jsem stále byla v davu.

- To jste pořád byla "jen" baletka – primabalerína. Kdy jste se začala věnovat choreografii?

Nastala situace, kdy choreograf a šéf baletu Gustav Voborník poměrně na dlouhou dobu onemocněl, tak jsem v některých inscenacích zaskočila jako choreograf. To byla ta osudová chvíle, kdy jsem začala s choreografií. Milovala jsem tvorbu Oskara Nedbala, konkrétně balet Z pohádky do pohádky, a ten jsem právě v Plzni při svém záskoku uvedla. Když to viděli kritici z Prahy, tak paní docentka Božena Brodská mi navrhla, abych šla studovat choreografii, protože představení, které jsem udělala napoprvé, mělo úroveň absolventské práce. Tak jsem začala studovat HAMU.

- Zůstala jste po studiích v Plzni?

Tou dobou už jsem byla vdaná a měla jsem dvě děti, tak jsem přemýšlela, co se sebou. Mám ráda Plzeň i plzeňské diváky, ale začínala jsem mít pocit, že se tam stávám živým inventářem. Najednou přišly nabídky z jiných divadel a nejvíce se mi líbila pozice šéfa baletu v Českých Budějovicích. Tam jsem pobyla dva roky a začalo mě lánat **Národní divadlo moravskoslezské z Ostravy**. Chvilí jsem odolávala, ale bylo to angažmá, které se neodmítá, protože divadlo má obrovské zázemí, stálé diváky a měla jsem obrovské pravomoci - zároveň jsem mohla hostovat v Opavě a v Olomouci.

- Dalo se takové pracovní tempo skloubit s rodinou?

No právě, to se všechno nedalo stačit, a aby se mi nerozpadla rodina, rozhodla jsem se, že s kariérou skončím. Vrátila jsem se do Prahy a chtěla žít obyčejným životem. Chtěla jsem mít nějaké civilní zaměstnání, tak jsem nastoupila na benzinovou pumpu do Líbeznic jako pumpařka.

- A to vás profesně naplňovalo?

Pumpa nebyla to pravé ořechové, tak jsem si udělala státní zkoušku v oboru kosmetika a otevřela jsem si v Praze kosmetický salon, abych mohla být doma s dětmi. O této mojí kariéře se ale dozvěděli v Českých Budějovicích a zavolali mi, jestli bych se nechtěla vrátit. Nastala nejlepší etapa mého života, protože se otevřelo Otáčivé hlediště v Českém Krumlově. V divadle se přestalo hrát v květnu a začalo se v říjnu. Celé léto byl Krumlov a to bylo něco fantastického. Pro mě to byla obrovská pocta, pracovat s lidmi, jako

jsou Jiří Menzel, Jan Kačer nebo Zdeněk Troška.

- Zůstala jste v Budějovicích až do důchodu?

Já jsem nikdy pořádně v důchodu nebyla, stále působím na volné noze. Když mi v Budějovicích skončila smlouva, vrátila jsem se do Prahy a dělala jsem různé choreografie. Do toho se ozvala Vyšší odborná škola herecká, jestli nechci začít učit...

- Bylo to pro vás překvapením? Znal jste tu školu?

Znal, moc dobře, vystudoval ji můj syn. Chodila jsem pravidelně na představení a vábilo mě tady na té škole něco dělat, přišlo mi to tvůrčí a radostné, tak jsem nabídku ráda přijala. Vedle učení jsem stále dělala choreografie a začala jsem učit i na konzervatoři.

- Co vás na učení na VOŠH baví?

Zápal studentů, jejich rozhled a vyspělost - už vědí, co chtějí. Moc dobře se mi s nimi pracuje a mluví. Učení mě baví rok od roku víc a víc.

- Na herecké škole se ale nevyučuje balet, nebo ano?

Ne, já je učím řemeslo, pohybové základy. Čerpám ze své divadelní praxe, nechci učit zbytečnosti. Je jasné, že choreografie si studenti za pár let pamatovat nebudou, ale ráda bych, aby si pamatovali ten charakter, který mají zatančit. Ať už to jsou historické tance, lidové tance, nebo muzikál. To je to nejvíc, co jim můžu dát. Byla jsem baletka, ale většinu choreografií pro divadlo jsem dělala pro činohru, od Chebu až po Opavu, tak vím, co herci v praxi potřebují. Také je učím, že pokora sluší každému herci.

- V uplynulém roce jste získala Cenu Thálie. Jak jste si to užívala?

Užívala jsem si to asi půl roku. Dozvěděla jsem se to samozřejmě dříve, nesměla jsem to nikomu říct a těšila jsem se, až to bude oficiální. Chvillemi jsem tomu nevěřila, chvillemi jsem byla dojatá a asi nejhezčí bylo to čekání. Když za mnou do školy přijela Česká televize natáčet rozhovor, studenti seděli, dívali se, a když to celé skončilo, tak mi krásně zatleskali - a to bylo moc příjemné.

- Na koho ráda vzpomínáte napříč svou kariérou?

Na Borise Rösnera. Tomu jsem v Divadle pod Palmovkou dělala Cyrana z Bergeracu, vlastně jednu z jeho nejslavnějších rolí. Když pak zemřel, v televizi hned dali sestřih věty: "... svůj širák odhazuji v dál..." a tuto scénu jsme právě spolu dělali. Bylo mi to najednou moc líto a dojí má mě to ještě teď, když na to vzpomínám. Byl to pan herec, ale velice pokorný a učenlivý.

- Jsme na počátku nového roku. Máte sny a očekávání?

Samozřejmě chci dál učit a stále chodí choreografické zakázky - tak ať to tak zůstane.

" Choreografie si studenti za pár let pamatovat nebudou, ale ráda bych, aby si pamatovali ten charakter, který mají zatančit. Ať už to jsou historické tance, lidové tance, nebo muzikál. To je to nejvíc, co jim můžu dát. "

Foto: Libuše Králová získala v loňském roce cenu Thálie za celoživotní mistrovství.

Foto: Studenti VOŠ herecké se svou profesorkou (uprostřed)

FOTO JANA PERTÁKOVÁ

FOTO OLGA BOJKOVÁ

Držitelka Thálie učí studenty tanci i pokoře

Nejdříve absolvovala pražskou taneční konzervatoř a následně vystudovala choreografii a režii na HAMU v Praze.

Jako tanečnice a choreografka působila v divadlech napříč republikou, hostovala také v Německu, ve Francii a v Maďarsku. Je držitelkou řady prestižních ocenění, jako je Hoffbauerova cena za choreografii, Evropská cena umění nebo ocenění TVEL. V uplynulém roce získala za celoživotní mistrovství Cenu Thálie.

Libuše Králová (75) už navíc dvanáct let působí jako pedagožka Vyšší odborné školy herecké v Praze a stále pracuje na choreografických zakázkách.

MICHAELA JADRNÁ

Jaká byla Libuška jako malá holčička? Čím chtěla být?

Od malička jsem chtěla tančit, nejdříve tedy v cirkuse, protože to bylo to první, co jsem z pohybu viděla, a tam mě okouzily taneční sukně. Samozřejmě mě taky oslovovala hudba a tančila jsem doma u Straussových valčíků, které jsem si pouštěla na deskách. Maminka záhy pochopila, že jsem jiná, a zapsala mě do baletní školy.

To už jste měla jasno, že balet bude vaší profesí?

Ano, z dětské baletní školy jsem byla doporučena baletním mistrem, abych udělala přijímací zkoušky do baletní přípravky Národního divadla. Pořád mě to bavilo, takže jsem šla na taneční konzervatoř studovat balet.

Co bylo po škole? Bylo těžké hledat uplatnění?

Měla jsem nabídku jít do Brna nebo do Plzně. V té době jsem měla pocit, že Brno je hrozně daleko, tak jsem nastoupila v divadle v Plzni jako člen baletního sboru. Tam jsem dva nebo tři roky tančila úplně všechno – balety, operety, opery... K tomu postupně přibývaly sólové role a pomalu jsem si vypracovala sólovou smlouvu. Ovšem podíl práce se vlastně nezměnil. Sice jsem v baletu tančila sóla, ale v operetách a operách jsem stále byla v davu.

To jste pořád byla „jen“ baletka – primabalerína. Kdy jste se začala věnovat choreografii?

Nastala situace, kdy choreograf a šéf baletu Gustav Voborník poměrně na dlouhou dobu onemocněl, tak jsem v některých inscenacích zaskočila jako choreograf. To byla ta osudová chvíle, kdy jsem začala s choreografií. Milovala jsem tvorbu Oskara Nedbala, konkrétně balet Z pohádky do pohádky, a ten jsem právě v Plzni při svém záskoku uvedla. Když to viděli kritici z Prahy, tak paní docentka Božena Brodská mi navrhla, abych šla studovat choreografii, protože představení, které jsem udělala napoprvé, mělo úroveň absolventské práce. Tak jsem začala studovat HAMU.

Zůstala jste po studii v Plzni?

Tou dobou už jsem byla vdána a měla jsem dvě děti, tak jsem přemýšlela, co se sebou. Mám ráda Plzeň i plzeňské diváky, ale začínala jsem mít pocit, že se tam stávám živým inventářem. Najednou přišly nabídky z jiných divadel a nejvíce se mi líbila pozice šéfa baletu v Českých Budějovicích. Tam jsem pobyla dva roky a začalo mě lánat Národní divadlo moravskoslezské z Ostravy. Chvilí jsem odolávala, ale bylo to angažmá, které se neodmítá, protože divadlo má obrovské zázemí, stále diváky a měla jsem obrovské pravomoci – zároveň jsem mohla hostovat v Opavě a v Olomouci.

Dalo se takové pracovní tempo skloubit s rodinou?

No právě, to se všechno nedalo stačit, a aby se mi nerozpadla rodina, rozhodla jsem se, že s kariérou skončím. Vrátila jsem se do Prahy a chtěla žít obyčejným životem. Chtěla jsem mít nějaké civilní zaměstnání, tak jsem nastoupila na benzinovou pumpu do Libeznic jako pumpařka.

A to vás profesně naplňovalo?

Pumpa nebyla to pravé ořechové, tak jsem si udělala státní zkoušku v oboru kosmetika a otevřela jsem si v Praze kosmetický salon, abych mohla být

Libuše Králová získala v loňském roce Cenu Thálie za celoživotní mistrovství.

Studenti VOŠ herecké se svou profesorkou (uprostřed)

doma s dětmi. O této mojí kariéře se ale dozvěděli v Českých Budějovicích a zavolali mi, jestli bych se nechtěla vrátit. Nastala nejlepší etapa mého života, protože se otevřelo Otáčivé hlediště v Českém Krumlově. V divadle se přestalo hrát v květnu a začalo se v říjnu. Celé léto byl Krumlov a to bylo něco fantastického. Pro mě to byla obrovská pocta, pracovat s lidmi, jako jsou Jiří Menzel, Jan Kačer nebo Zdeněk Troška.

Zůstala jste v Budějovicích až do důchodu?

Já jsem nikdy pořádně v důchodu nebyla, stále působím na volné noze. Když mi v Budějovicích skončila smlouva, vrátila jsem se do Prahy a dělala jsem různé choreografie. Do toho se ozvala Vyšší odborná škola herecká, jestli nechci začít učit...

Bylo to pro vás překvapením? Znalá jste tu školu?

Znalá, moc dobře, vystudoval ji můj syn. Chodila jsem pravidelně na představení a vábilo mě tady na té škole něco dělat, přišlo mi to tvůrčí a radostné, tak jsem nabídku ráda přijala. Vedle učení jsem stále dělala choreografie a začala jsem učit i na konzervatoři.

Co vás na učení na VOŠH baví?

Zápal studentů, jejich rozhled a vyspělost – už vědí, co chtějí. Moc dobře se mi s nimi pracuje a mluví. Učení mě baví rok od roku víc a víc.

Na herecké škole se ale nevyučuje balet, nebo ano?

Ne, já je učím feneslo, pohybové základy. Čerpám ze své divadelní praxe, nechci učit zbytečnosti. Je jasné, že choreografie si studenti za pár let pamatovat nebudou, ale ráda bych, aby si pamatovali ten charakter, který mají zatančit. Ať už to jsou historické tance, lidové tance, nebo muzikál. To je to nejvíc, co jim můžu dát. Byla jsem baletka, ale většinu choreografií pro divadlo jsem dělala pro činohru, od Chebu až po Opavu, tak vím, co herci v praxi potřebují. Také je učím, že pokora sluší každému herci.

V uplynulém roce jste získala Cenu Thálie. Jak jste si to užívala?

Užívala jsem si to asi půl roku. Dozvěděla jsem se to samozřejmě dříve, nesměla jsem to nikomu říct a těšila jsem se, až to bude oficiální. Chvilí jsem tomu nevěřila, chvilí jsem byla dojatá a asi nejhezčí bylo to čekání. Když za mnou do školy přijela Česká televize natáčet rozhovor, studenti seděli, divali se a když to celé skončilo, tak mi krásně zateskali – a to bylo moc příjemné.

Na koho ráda vzpomínáte napříč svou kariérou?

Na Borise Rösnera. Tomu jsem v Divadle pod Palmovkou dělala Cyrana z Bergeracu, vlastně jednu z jeho nejslavnějších rolí. Když pak zemřel, v televizi hned dali sestřih věty: „... svůj širák odhazují v dál...“ a tuto scénu jsme právě spolu dělali. Bylo mi to najednou moc líto a dojmá mě to ještě teď, když na to vzpomínám. Byl to pan herec, ale velice pokorný a učenlivý.

Jsmo na počátku nového roku. Máte sny a očekávání?

Samozřejmě chci dál učit a stále chodit choreografické zakázky – tak ať to tak zůstane.

„Choreografie si studenti za pár let pamatovat nebudou, ale ráda bych, aby si pamatovali ten charakter, který mají zatančit. Ať už to jsou historické tance, lidové tance, nebo muzikál.

To je to nejvíc, co jim můžu dát.“

« zpět na začátek